

speciál

MF

DNES

Zemědělství

14. 03. 2025 / 11

Předplacená
SIM karta

k dostání v trafikách

**Nechte se
hýčkat!**

Levné volání
za 2,50 Kč/min.

Více na www.mobil.cz

**MOBIL
.CZ**

ZEMĚDĚLSTVÍ

Speciál DNES je komerční příloha MF DNES

Vedoucí komerčních příloh:

Kamila Hudečková

Koordinátorka projektu:

Jana Blažková

Regionální obchod Čechy

Jindřich Procházka

jindrich.prochazka@mafra.cz

Mobil: 734 517 306

Regionální obchod Morava

Pavel Hejl

pavel.hejl@mafra.cz

Mobil: 774 616 444

Oddělení pro klíčové zákazníky

Václav Faměra

vaclav.famera@mafra.cz

Mobil: 602 658 922

INZERCE

Portmonka

ZJEDNODUŠ SI NAKUPOVÁNÍ

VĚRNOSTNÍ KARTY POD PALCEM

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

www.mojeportmonka.cz

PRO ZÍSKÁNÍ
APLIKACE
NASKENUJTE
QR KÓD

Prodáváme za ceny z devadesátých let, říká zemědělec

Zemědělci dnes nemají ani na to, aby si dělali rezervy na horší časy, mnohdy jsou nuceni prodávat svoji půdu, říká Radek Jurčík, jednatel zemědělské společnosti Zevyp Kladruby.

TEXT: JITKA KUBÍKOVÁ ŠRÁMKOVÁ

V Česku se dlouhodobě vede debata, jestli mají při prodeji potravin největší zisky zemědělci, zpracovatelé nebo obchodníci. Radek Jurčík, jednatel zemědělské společnosti Zevyp Kladruby hospodařící na rozloze 4700 hektarů má jasno. Podle něj jsou to obchodníci. Jurčík to dokládá čísla. „Průměrná mzda v roce 1989 byla 2 500 Kč, dnes je to 34 500 Kč, což je téměř 14krát víc, chléb v té době stál 2,80 Kč, dnes 44 Kč, to je 16krát víc, v roce 1994 byla tuna pšenice za 3 000 korun, v loňském roce za 4 777,“ říká Jurčík, který hospodaří i na rodinné farmě o výměře 600 hektarů.

Jaká je dnes situace v českém zemědělství?

Společnost Zevyp hospodaří u Kladrub v bývalých Sudetech. U farmářů v okolí jsme zaregistrovali, že prodávají část svých pozemků, aby vůbec mohli přežít. Přitom to byly ještě donedávna životaschopné farmy. Dnes je situace složitá. Mohu to posoudit z pohledu jak jednatele společností Zevyp, patřící pod nadnárodní společnost, která v Česku obhospodařuje kolem 4 700 hektarů zemědělské půdy, ale i z pohledu naší rodinné farmy o výměře 600 hektarů. Když jsem před patnácti lety začínal v zemědělství, traktor stál tři miliony, dnes stojí osm, jediné, co má navíc, je to, že splňuje přísnější emisní limity. Včera jsem za Zevyp vyřizoval nabídku, jestli si pronajmeme desítky hektarů půdy, ale musel jsem odmítnout, protože nájem byl vysoko nad hranicí rentability.

Ani tak velký podnik jako je Zevyp si nemohl půdu pronajmout?

Přesně tak, bohužel je to v přifhraničí poměrně běžná praxe. Malá česká farma, ani tak velký podnik jako Zevyp si tak vysokou cenu nemůže dovolit. Nakonec si ji pronajme s největší pravděpodobností německý zemědělec, dost často pak tito zemědělci hospodaří na obou stranách hranice.

„Z TUNY PŠENICE SE VYROBÍ TĚMĚŘ TISÍC BOCHNÍKŮ CHLEBA. KDYBY SE CENA TUNY PŠENICE ZVEDLA O TISÍCIKORUNU, SPOTŘEBITEL BY TO TĚMĚŘ NEPOCÍTIL A ZEMĚDĚLCŮM BY TO POMOHLA.“

Dlouhodobě se v Česku vede debata, jestli mají při prodeji potravin největší zisky zemědělci, zpracovatelé nebo obchodníci. Někdo hovoří o tom, že nejvíce profitují zemědělci.

To je nesmysl. Zemědělci dnes nemají ani na to, aby si dělali rezervy na horší časy, mnohdy jsou nuceni prodávat svoji půdu. Vytáhl jsem si pár čísel, která situaci objasňují. Průměrná mzda v roce 1989 byla 2 500 Kč, dnes je to 34 500 Kč, což je téměř 14krát víc, chléb v té době stál 2,80 Kč, dnes 44 Kč, to je 16krát víc, cukr se ale zdrazil jen 3,5krát, kuře dvaapůlkrát z 30 na 78 korun, v roce 1994 byla tuna pšenice za 3

000 korun, v loňském roce za 4 777, což je 1,6násobek. V lepším případě se loni prodávala za tu samou cenu, jaké byly náklady na její výrobu. Tato čísla se netýkají všech zemědělců, třeba na Moravě mají na hektar výnosy nadprůměrné, ale západ republiky je na tom tak, že když je dobrý rok, zisk není větší, než činí dotace na hektar, v horším roce pak dotace nepokryje výrobní náklady. Když se cena pšenice nezvedla od roku 94 ani dvakrát a cena chleba se zvedla šestnáctkrát, kdo tedy navýšil ceny, když se z tuny mouky vyrobí stovka bochníků chleba? Problém je i to, že bývalý premiér je zemědělec. Mám pocit, že současná vláda se mu snažila co nejvíc ublížit a potopila i ostatní zemědělce, jejichž konkurenceschopnost opravdu klesá.

Co by dnes zemědělci potřebovali?

Stabilitu ve výkupních cenách, a aby se trochu zvedly. Z tuny pšenice se vyrobí téměř tisíc bochníků chleba. Kdyby se cena tuny pšenice zvedla o tisícikorunu, spotřebitel by to téměř nepocítil a zemědělci by to pomohlo. Když se člověk podívá na účetní uzávěrky obchodníků, i když se jim zvedly náklady, zůstal jim díky zvýšeným cenám stejný zisk. Profitují obchodníci, protože kdo jiný má největší sílu. Oni jediní dokážou potravináře přimáčkout ke zdi, ale zemědělec je ten poslední, který si může diktovat cenu, zkrátka nikdo se s ním nebaví. Kdyby zemědělci vytvořili obchodní družstvo, které by obchodovalo za všechny v rámci celé republiky, možná bychom měli nějakou sílu, ale kvůli globalizaci ani to není reálné. Výsledkem je to, že když se v Česku neurodí řepka a urodí se v Austrálii, doveze se a někdy i za nižší cenu.

Jaká je tedy cesta z této slepé uličky?

RADEK JURČÍK, JEDNATEL ZEMĚDĚLSKÉ SPOLEČNOSTI ZEVYP KLADRUBY.

Bohužel je to komplexní problém a řešení není jednoduché, ale pomohlo by i pokud má spotřebitel možnost volby, tak aby upřednostnil českou produkci. Podobně podporují zemědělce lidé v Německu či Rakousku.

Hodně se dnes mluví o tom, že podnikatele drtí byrokracie. Je to i případ zemědělců?

Určitě. Pro menší zemědělce je to problematické, protože vykonávají práci na poli a zbývající čas musí věnovat byrokracii a mnohdy je pro ně náročné sledovat nové a stále se měnící podmínky. Problém je to ale i pro velké podniky, které musí mít pro jednotlivé úkony zaměstnance na plný úvazek a pak samozřejmě klesá konkurenceschopnost s rostoucími režijními náklady. Třeba my máme třetinu zaměstnanců v kanceláři. Je to 12 lidí, dříve by stačila téměř polovina. Přitom každý zaměstnanec znamená náklady okolo třičtvrté milionu ročně. Dnes máme třeba specialistu na dotace, zelenou naftu a evidenci práce, máme dvě účetní, samostatnou funkci na vývozy a sklady. Máme také dva agronomy, jeden nedělá skoro nic jiného, než že sedí kvůli byrokracii u počítače.

Pokračování na další straně

INZERCE

Probitas: zemědělství, rybníky, lesy a turistika

Zemědělskou společnost Probitas, spol. s r. o., najdeme v klidné malebné krajině kolem kláštera Teplá. Hospodaří zde už od roku 1991 a jejím oborem zdaleka není jen zemědělství.

Probitas spol.s r.o. vznikla jako společnost se zaměřením na obchodní a zprostředkovatelskou činnost, ale záhy se přeorientovala a začala hospodařit na části pronajatého majetku od Státního statku Teplá, který zčásti zprivatizovala. Od roku 1998 jde o rodinnou firmu, která má dnes 25 stálých zaměstnanců a obhospodařuje cca 2 400 ha zemědělské půdy.

Na 65 % půdy jsou trvalé travní porosty, které slouží jako krmi-vo a pastva pro hovězí skot. Na

zbytku polí pěstuje Probitas řepku, obilí, kukuřici a brambory. Živočišná výroba je zaměřena na chov masného skotu plemena Limousinský a Charolaiský skot. Celkem společnost chová 1 400 ks dobytka, z toho 550 plemenic a na dvě stovky býků na výkrm. Dále provádí výkrm krůtích brojlerů. Má i vlastní boudu, a tak nabízí možnost koupit si maso přímo v areálu.

Mimo to Probitas vlastní 14 rybníků o celkové výměře 14,5 ha. Slouží jednak jako krajinnotvorné

prvky, ale také k chovu ryb nebo pro sportovní rybaření. Osádku tvoří převážně kaprovité ryby, líní, štiky a amuři.

Společníci společnosti Probitas vlastní také honitbu o výměře 3 450 ha. Jde o honitbu z poloviny lesní a z poloviny luční. Nachází se tu zvěř srnčí, jelen sika, prase divoké, mufloni v západní části honitby jelen evropský, z drobné zvěře zajíc polní a kachna divoká. Je možnost realizace poplatkového lovu.

V roce 2008 koupila společnost Hotel u Nádraží, který byl v havarijním stavu. Dnes jde o krásně upravený hotel rodinného typu, jenž nabízí ubytování v 19 pokojích, z čehož jsou dva apartmány. Hosté tu můžou relaxovat ve wellness a solárním studiu nebo se vydávat na výlety do okolní krajiny, ale jsou jim k dispozici i dva rybníky pro rybaření, honitba pro myslivost nebo aktivity agroturistiky.

www.hotelunadrazi.cz
www.masozchovu.cz

V minulosti se Zevyp orientoval i na produkci mléka, dnes jen na rostlinnou výrobu a chov masného skotu. Proč?

Chov krav s tržní produkcí mléka jsem ukončili před pár lety z důvodu nerentability a problému sehnat kvalifikované pracovníky do živočišné výroby.

Je problém, že v Česku chybí dostatečné kapacity zpracovatelského průmyslu, z čehož vyplývá, že přidaná hodnota skončí v Německu, když se například mléko vyváží do tamních mlékáren?

I my, když jsme dělali mléko, dodávali jsme ho do Německa. Mlékárny po revoluci v Česku fungovaly, ale pak vlivem rostoucích nákladů začali mlékárny mizet a s nimi i část zpracovatelského průmyslu. Z naší produkce zůstane v České republice přibližně pět až deset procent produkce masa, obilnin i olejnin, vše ostatní míří za hranice a obdobná bude situace v celém příhraničí.

Čím to je, že Poláci jsou na tom lépe?

Protože měli obrovské dotační pobídky na vznik zpracovatelských podniků. Je to dáno i tím, že polských zemědělců je kvůli tomu, že jsou tam menší celky, mnohem víc, proto mají větší politickou sílu.

Je třeba se bát, že veškerou půdu v Česku ovládne zahraniční kapitál? Ptám se i proto, že i vy máte zahraničního, konkrétně rakouského vlastníka.

V příhraničí je to dnes realita. Poblíž německých hranic ve finále budou hospodařit hlavně němečtí farmáři, na Moravě je zase tlak z Rakouska. Je třeba připomenout, že ani Češi nemají zakázáno koupit si nebo si pronajmout v Rakousku nebo v Německu zemědělský podnik, ale český zemědělec na to nemá. Důvodem jsou i vyšší zemědělské dotace v Německu než v Česku.

Jde mi o to, jestli z toho plyne nějaké nebezpečí. Jsme přece v Evropské Unii, kde je jednotný trh, takže by to problém být neměl?

Problém je to pro zemědělce, kteří v Česku žijí, zdědili po svých předcích půdu, ale nemají na to, aby si ji udrželi. To je obrovský problém, ale pro českého občana není problém to, jestli na půdě hospodaří český, německý nebo rakouský sedlák. Problém je v tom, že pro klasické zemědělce je čím dál těžší udržet své podniky v provozuschopném stavu a reagovat na přibývající negativní faktory. To vede k postupnému ovládnutí zemědělské prvovýroby investičními skupinami. Nebudou nutně jen zahraniční, budou to

velcí hráči ze zázemím nezemědělského kapitálu. Samostatná zemědělská skupina jen těžko dokáže zaplatit nákup nové zemědělské půdy. I Zevyp má výhodu, že v případě potřeby může vypomoci zahraniční vlastník, který podniká v jiném sektoru.

Malí zemědělci, kteří pozemky zdědili po svých předcích, jsou tedy frustrováni z toho, že si majetek nemohou zachovat?

Není to pravidlo, ale určitě takových případů značně přibývá. Zemědělskou půdu skupují také investiční fondy, které nasadí takový pacht, že český zemědělec si ho nemůže dovolit, proto často zemědělství opouští. Je smutné, že jediný zisk, který může zemědělec v dnešní době vytvořit, je dnes z prodeje části půdy nebo celé farmy. Mnoho zemědělců dnes uvažuje takto: mám se dostat do ztráty, která mi při hospodaření hrozí nebo mám získat peníze prodejem půdy? Je třeba ale připomenout, že dnes má problémy většina zemědělských subjektů, bez ohledu na jejich velikost, i to, že zemědělská politika je nastavená tak, že dnes jsou v Česku nejšťastnější a nejpodporovanější zemědělci do výměry 300 hektarů, ale ti mnohdy přispívají k produkci potravin nejméně.

V Malém Boru sledují nejmodernější trendy

Akciové společnosti AGROSPOL v Malém Boru výrazně pomáhají investice do nových technologií – konkrétně do precizního zemědělství, včetně variabilní aplikace tekutých statkových hnojiv, a do robotizace dojení.

Společnost AGROSPOL, Malý Bor, a.s. je zaměřena na zemědělskou prvovýrobu. Hlavním předmětem jejího podnikání je aktuálně produkce mléka. Za loňský rok ho dodala do mlékárny 9 milionů litrů. Úsek rostlinné výroby se v současné době vedle produkce dostatečného množství krmiv pro téměř 800 dojníc holštýnského plemene, což spolu s telaty a jalovicemi představuje stádo v počtu cca 1 700 kusů, zaměřuje na pěstování pšenice, řepky, kukuřice a průmyslových brambor. Pro horažďovickou škrobárnu Lyckebý Amylex je AGROSPOL produkci škrobových odrůd brambor z 250 ha největším dodavatelem suroviny. Vedle toho je společnost spoluvlastníkem a provozovatelem bioplynové stanice o výkonu 800 kWh.

Jedním z výstupů z výše popsané struk-

tury podniku je dostatečné množství vlastní hovězí kejdy a digestátu z bioplynové stanice. Hlavním tématem poslední doby proto byla precizní aplikace tekutých hnojiv s rychlým zapravením do orné půdy či travního porostu. Vedle úspory drahých minerálních hnojiv to přináší jejich optimální využití hlavně před sazením brambor či setím kukuřice.

„Sledujeme v této oblasti nejmodernější trendy, a proto jsme již tři roky využívali služeb samohodného aplikátoru. V letošním roce jsme se po dobrých zkušenostech rozhodli zakoupit vlastní stroj značky Vredo, který je vybaven novými technologiemi pro precizní zemědělství, včetně senzoru sloužícího k analýze dusíku, draslíku a fosforu v aplikované kejdě nebo digestátu. Tato investice ve výši téměř 19 milionů nám umožní optimálně využít vlastní hnojiva v potřebných variabilních dávkách a

při současné obhospodařované výměře cca 2 300 ha zemědělské půdy je zaručeno, že bude maximálně využít potenciál stroje,“ uvádí ředitel společnosti Zdeněk Částka a dodává, že aplikace hnojiv touto formou je také výrazně příznivější z hlediska životního prostředí.

V úseku živočišné výroby se této zemědělské společnosti v roce 2024 podařilo opět navýšit užitkovost chovaných holštýnských dojníc a tím i objem vyprodukovaného mléka. Užitkovost je v průměru 12 500 litrů na dojnici ročně.

„Vedle bezproblémového provozu robotické kruhové dojírny se 32 roboty se nám podařilo postavit a zkolaudovat novou stáj pro chov březích jalovic a dojníc za 21,5 milionů korun. Výrazně jsme tak opět zkvalitnili podmínky pro chov skotu dle všech požadavků welfare,“ dodává Zdeněk Částka závěrem.

Precizní zemědělství není zítřek, ale dnešek

Precizní nebo také chytré zemědělství je moderní přístup, který využívá technologie a data ke zlepšení efektivity a udržitelnosti zemědělských postupů. Výsledkem je zvýšená produktivita, snížené náklady a menší dopad na životní prostředí.

Precizní zemědělství je moderní způsob, jak přistupovat k hospodaření na farmě, s důrazem na ekonomickou stránku věci. Klíčem k úspěchu je mít co nejvíce informací. Má-li hospodář dostatek dat, může se lépe rozhodovat, co a jak pěstovat v dané sezoně a na konkrétním místě. To zahrnuje analýzu výnosových map z kombajnů, půdních vzorků a sledování stavu plodin.

CHCE TO PENÍZE A ČAS

Aby zemědělci dosáhli co nejlepší efektivity, musejí si uvědomit, že to není otázka jednoho roku.

„Potřebujeme alespoň dva až tři roky, abychom nasbírali dostatek dat a mohli se rozhodnout správně. Hlavní roli hrají agronomové, kteří analyzují stav plodin, vývoj škůdců a chorob a porovnávají data získaná z půdy s výsledky sklizně,“ vysvětluje Štěpán Ondrus, ředitel zemědělské společnosti ALIMEX NEZVĚSTICE.

„V dnešní době, kdy jsou hnojiva, osiva a pesticidy drahé, se zaměřujeme hlavně na variabilní setí, hnojení a aplikace pesticidů. Je důležité vybírat správnou zemědělskou techniku, která je vybavena pro precizní zemědělství – traktory, kombajny, postřikovače, rozmetadla a secí stroje s moderními technologiemi,“ objasňuje dále tajemství precizního zemědělství.

SE ŽNĚMI POMÁHÁ DRON

Bez chytrých aplikací a programů se dnes neobejde žádná moderní farma. ALIMEX NEZVĚSTICE používá program CleverFarm, který pomáhá zpracovávat a vyhodnocovat všechna data, ať už jde o telematiku strojů, půdní vzorky, satelitní snímky nebo údaje z meteorologických stanic. Díky tomu tu mají detailní přehled o počasí v každé lokalitě.

„Abychom ještě zpřesnili naše opatření, koupili jsme před žněmi dron s multispektrální kamerou. Ten nám umožňuje přesné mapování a monitorování plodin, protože má kameru s vysokým rozlišením a RTK modul pro polohování s přesností na jeden centimetr,“ říká ředitel.

LIDÍ JE MÁLO, TECHNOLOGIE JSOU NEZBYTNOST

Precizní zemědělství už není budoucnost, je to současnost. A také je to nezbytnost.

„Potřebujeme se vybavit vším potřebným, protože kvalifikovaní a schopní pracovníci jsou vzácní. Jsem rád, že jich už pár máme a těšíme se, že přivítáme další nadšené zaměstnance pro tento moderní způsob hospodaření,“ uzavírá Štěpán Ondrus.

ALIMEX NEZVĚSTICE hospodář na 4 234 hektarech, kde pěstuje pšenici, ječmen, oves, řepku, kukuřici, žito a vojtěšku, má zde trvalé travní porosty i ovocné

sady, které produkují jablka, hrušky a švestky. Mimo to se jeho zaměstnanci starají i o 1055 kusů dojného Holsteinského skotu, který má průměrnou užitkovost 36 l mléka na krávu denně. Společnost provozuje také bioplynovou stanici o výkonu 998 kW.

KLÍČOVÉ PRVKY PRECIZNÍHO ZEMĚDĚLSTVÍ

1. Sběr dat: Farmáři používají senzory, drony, satelity a GPS technologie ke sběru dat o půdě, počasí, vegetaci a dalších faktorech.

„V současné době zemědělství už není jen o intuici a zkušenostech agronoma – je o datech,“ říká Štěpán Ondrus. „Právě analýza získaných dat má v zemědělství obrovský potenciál pro zefektivnění výroby potravin. Propojení informací z dálkového průzkumu země, snímání porostů multispektrální kamerou, rozborů půdy a výnosových map nám umožňuje dělat kvalifikovaná rozhodnutí – nejen na základě našich pocitů a zkušeností.“

„Abychom lépe pochopili přítomnost, musíme se podívat do minulosti. V našem podniku jsme získali satelitní snímky porostů ze systému Sentinel až deset let zpátky. A všechny naše sklízecí mlátičky jsou vybaveny tzv. výnosomě-

rem, který nám umožňuje sledovat výnos na konkrétním místě pole nebo třeba vlhkost sklizeného zrna," vysvětluje.

2. Analýza dat: Shromážděná data jsou analyzována pomocí speciálních softwarových nástrojů, které pomáhají farmářům přijímat informovaná rozhodnutí.

„V poslední době se v moderním zemědělství staly zásadními koncepty umělé inteligence, strojové učení a automatizace. Přesné zemědělství se opírá o obrovské množství dat shromážděných ze senzorů, dronů, systémů GPS a chytrých zemědělských zařízení. Bez řádné analýzy jsou však tato data jen hromadou jedniček a nul s malým významem,“ usmívá se Štěpán Ondrus.

Kromě sběru dat umožňují dnešní technologie pokročilou analýzu dat, která vede k inteligentnějšímu rozhodování. Proces začíná bezdrátovým přenosem shromážděných dat do cloudového úložiště, kde se podrobí podrobné analýze. Nejmodernější algoritmy strojového učení a modely umělé inteligence se pak používají k identifikaci vzorců, předvídání trendů a poskytování užitečných poznatků. Tyto technologie nám pomáhají odhalovat včasné příznaky chorob

plodin, optimalizovat zavlažovací plány a přesně aplikovat hnojiva, čímž se snižuje plýtvání a zvyšují výnosy. Analýza dat řízená umělou inteligencí mění surová data na cenné znalosti a přináší revoluci v precizním zemědělství. Zvyšuje efektivitu, snižuje náklady a podporuje udržitelnost, čímž zajišťuje, že zemědělství zůstane produktivní a odolné vůči globálním výzvám.

3. Přesné aplikace: Na základě analýzy dat farmáři mohou přesně aplikovat hnojiva, pesticidy, zavlažování a další vstupy, což minimalizuje plýtvání a zlepšuje výnosy.

Přesnost je klíčová ve všech odvětvích a zemědělství není výjimkou. Při hnojení, obzvláště na jaře využívají zemědělci tzv. variabilní aplikaci hnojiva. Na základě získaných dat vytvoří předpisovou mapu, díky níž a moderním rozmetadlům omezují přehnojování. Fakt, že se snaží efektivně a přesně hnojit, má za následek ušetření nákladů na hnojiva a hlavně přispívá zlepšení životního prostředí.

Další součástí precizního zemědělství je variabilní aplikace pesticidů (VAP) a její význam nelze podceňovat. Tradiční zemědělské techniky vedou k nadměrné-

mu používání pesticidů v důsledku nekontrolovaného postřiku, zatímco VAP přizpůsobuje postřik pesticidů přesným požadavkům různých míst na poli. Interpretací údajů získaných ze senzorů a jejich integrací s informacemi o prostředí v reálném čase se zvyšují či zcela snižují a způsoby aplikace, čímž zajišťují, že se pesticidy a další vstupy dostanou na určená místa v požadovaném množství. VAP pozitivně ovlivňuje životní prostředí a ekonomiku, snižuje plýtvání zdroji, zlepšuje zdraví plodin a v končeném důsledku snižuje potřebu vyrábět pesticidy v tak velkém množství

Díky analýze dat ze senzorů a jejich propojení s aktuálními environmentálními informacemi lze přesně určit, kde a v jakém množství je třeba pesticidy použít. To nejen minimalizuje zbytečné zatížení životního prostředí, ale také šetří náklady a zvyšuje efektivitu. Výsledkem je zdravější úroda, snížení plýtvání zdroji a omezení celkové potřeby výroby pesticidů, což prospívá jak zemědělcům, tak přírodě.

4. Automatizace: Robotika a automatizované systémy pomáhají optimalizovat zemědělské operace a snižovat potřebu manuální práce.

Škrobárna si zaměstnanců váží, **jsou jako rodina**

Výroba bramborového škrobu má v Horažďovicích více než stoletou tradici. Je to úctyhodná doba poznamenaná úsilím mnoha generací škrobařů. Dnes LYCKEBY AMYLEX vyrábí vysoce kvalitní bramborový škrob, dextriny a další modifikované škroby.

Společnost LYCKEBY AMYLEX, a.s. je největším výrobcem bramborového škrobu v ČR. Navazuje na více než stoletou historii: škrobárna v Horažďovicích vznikla již v roce 1906 jako „První jihozápadočeská továrna na škrob“.

Je akciovou společností, jejímiž majiteli jsou švédští a čeští zemědělci. Struktura akcionářů je zhruba 3:2, tedy 68,6 % Sveriges Stärkelseproducenter förening u.p.a. (sdružení švédských zemědělců) a 31,4 % Česká Škrobárenská a. s. (sdružení českých zemědělců). LYCKEBY CULINAR, a.s. je sesterskou organizací horažďovické továrny.

OD BRAMBORY KE ŠKROBU

Agronomické oddělení zajišťuje nákup brambor, množení sadby a poradenskou činnost. Spolupracuje s asi 150 zemědělskými subjekty. V horažďovické škrobárně se vyrábí škrob a protein a modifikova-

né škroby. Podporu oběma těmto výrobám zajišťuje laboratoř. O nákup elektřiny, plynu a vody se stará technický manažer. Požadavky zákazníků pak zjišťuje oddělení obchodu. Expedici k zákazníkům zajišťuje oddělení logistiky. Investice řeší projektový manažer, o jakost dbá manažer pro jakost. Ekonomické podklady pro ředitele společnosti zpracovává ekonomické oddělení.

Část vyrobeného bramborového škrobu LYCKEBY AMYLEX prodává, část dále zpracovává na modifikované škroby pro potravinářský i nepotravinářský průmysl. Nativní bramborový škrob je bílý prášek bez chuti a zápachu. Používá se jak v potravinářském, tak v technickém průmyslu. V loňském roce bylo vykoupeno přes 100 000 t brambor, z nichž bylo vyrobeno více než 23 000 t škrobu.

Dextrin je modifikovaný škrob. Vyrábí se tepelně-chemickým zpracováním škrobu. Roztok dextrinu ve vodě vykazu-

je pojivě a lepicí vlastnosti, což předurčuje jeho použití při přípravě panád nebo výrobě lepidel. Mimochodem: víte, že roztrženou stránku v knížce nejlépe a nejefektivněji opravíte právě za pomoci škrobu?

Parametry dextrinu dokáže LYCKEBY AMYLEX přizpůsobit požadavkům zákazníka. V loňském roce tu vyrobili 12 250 t dextrinů.

Z vedlejších produktů z výroby brambor získává továrna krmný protein a hnojivo, které splňuje podmínky pro použití v ekologickém zemědělství. Proteinu tu v roce 2024 vyrobili 1 100 t a koncentráty 5 900 t.

BEZ ŠPIČKOVÝCH TECHNOLOGIÍ TO NEJDE

Při výrobě se zde používá plně automatizovaných technologií, které se průběžně modernizují. Například v letech 2021-22 továrna investovala cca 67 milionů Kč do

NAŠKROBENÁ HISTORIE

Nejstarší zmínky o výrobě škrobu na území dnešní České republiky pocházejí ze 14. století, kdy se škrob začal používat především v textilním průmyslu k úpravě látek. V té době se vyráběl převážně z pšenice a žita, které byly běžně dostupnými surovinami.

První manufaktury na výrobu škrobu se začaly objevovat v 18. století, kdy vzrůstala poptávka po kvalitním škrobu nejen pro textilní průmysl, ale i pro potravinářství. Významným milníkem bylo zavedení výroby škrobu z brambor, které se v českých

zemích začaly pěstovat ve větším měřítku koncem 18. století.

V 19. století došlo k dalšímu rozmachu průmyslové výroby škrobu. Byly zakládány moderní škrobárny, které využívaly nové technologie zpracování surovin a umožňovaly efektivnější výrobu.

Ve 20. století prošla výroba škrobu výraznou modernizací. Díky rozvoji chemického a potravinářského průmyslu se začaly vyrábět speciální druhy škrobu určené pro kon-

krétní průmyslová odvětví, například pro farmaceutický průmysl, papírenský průmysl či výrobu lepidel.

Dnes v České republice funguje několik specializovaných škrobáren, které se zaměřují na výrobu různých typů škrobů pro potravinářství, průmysl i export. Moderní technologie umožňují efektivnější využití surovin a minimalizaci ekologických dopadů. Česká produkce škrobu je významnou součástí evropského trhu a nachází široké uplatnění v mnoha odvětvích.

balení škrobu. Touto investicí výrazně zlepšili nejen kvalitu a hygienu balení, ale také pracovní podmínky zaměstnanců.

Pro nakupované obalové prostředky tu vybudovali nový sklad. V roce 2023 výrobu dextrinu doplnili o nové navhlčovací silo v ceně 31 milionů Kč. Protože se výroba v LYCKEBY AMYLEX stále zvyšuje, přibyl v roce 2024 nový sklad vybavený balicí linkou a paletovým regálem typu Shuttle. Tento skladovací systém s vysokou hustotou skladování umožňuje poloautomatické ukládání a odebírání přepravních prostředků. Paletový systém Shuttle přesouvá náklad kanálem a ukládá paletu do regálu. To umožňuje nezávislé nakládání několika kanálů najednou.

Do oblasti ochrany životního prostředí LYCKEBY AMYLEX v letech 2017-2024 investoval cca 310 milionů korun. Poslední investicí z této oblasti byla instalace tanku na 60 m³, která umožňuje část odpadních vod zahustit na odparce a odpadá tedy nutnost likvidovat je na čistírně odpadních vod.

NA ZAMĚSTNANCÍCH ZÁLEŽÍ

V současné době pracuje v LYCKEBY AMYLEX 74 pracovníků. Vzhledem ke kampaňovému zpracování brambor tu přijímají každým rokem na období září–listopad několik brigádníků – dělníků na dobu určitou. O potřeby zaměstnanců se stará personalista.

Zaměstnanců si zde váží nejen jako

pracovníků, ale i jako členů rozsáhlé rodiny. Vytvářejí jim přátelské prostředí, kde se každý cítí podporován, protože vedení společnosti věří, že spokojený zaměstnanec je klíčovým faktorem pro dosažení dlouhodobého úspěchu. Za nejdůležitější pilíře loajality a spokojenosti zaměstnanců tu považují otevřenou firemní kulturu a zázemí stabilní a prosperující společnosti. Jsou zde hrdí na to, že jsou

zaměstnancům schopni nabídnout nejen konkurenceschopnou mzdu, ale i zaměstnanecké benefity, jako je dotované stravování, příspěvek na penzijní spoření, pořádání kulturních a sportovních akcí nebo zvýhodněné telefonní tarify.

V současné době hledá LYCKEBY AMYLEX kolegy na pozice manažer výroby škrobu a proteinu a dispečer agronomického oddělení.

SOŠ Horšovský Týn už brzy nabídne A2 mléko

**STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA
STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ
HORŠOVSKÝ TÝN**

Školní hospodářství v Horšově je součástí SOŠ a SOU Horšovský Týn již od roku 2016. Za tu dobu ušli opravdu velký kus cesty. Dnes obhospodařují téměř 100 ha zemědělské půdy a podařilo se jim zde vybudovat kvalitní chov dojnic plemene Jersey.

V robotické stáji s technologií holandské značky Lely dnes najdete 45 dojnic a 35 kusů mladého dobytka. Na Školním hospodářství absolvují odborný výcvik a praxi místní žáci oboru Zemědělec farmář, Opravář zemědělských strojů a Agropodnikání. Denně se tu vystřídá až na 80 žáků.

ÚSPĚCHY A KRÁSNA UMÍSTĚNÍ MÍSTNÍCH KRAV

A mají i důvod slavit. Uzávěrka kontroly užitkovosti plemene Jersey v kontrolním roce 2023/2024 jim totiž udělala velkou radost. V TOP chovech produkce kg mléka za laktaci dosáhli s 8 108 kg mléka na krávu a uzavřenou laktaci na krásné 3. místo v celorepublikovém srovnání. „Přímo excelentního výsledku jsme dosáhli v produkci za laktaci v kg – tuk, bílkoviny. V této oblasti naše dojnice nemají v České republice konkurenci a obsadily krásné 1. místo,“ chválí své krávy paní ředitelka, Ing. Miluše Fousová.

V TOP 30 zvířat s nejvyšší produkcí kg mléka za uzavřenou laktaci se umístilo sedm zdejších dojnic. Nejlepší umístění, 3. místo, vybojovala kráva Václavka s úžasnými 11 361 kg mléka. „V TOP 30 zvířat nejlepší produkce za laktaci v kg – tuk, bílkoviny se umístilo hned osm našich dojnic a v TOP 30 zvířat s nejlepším exteriérem najdeme čtyři naše dojnice. Z nich obsadila nejlepší umístění dojnice Najwi na 16. místě,“ upřesňuje paní ředitelka a jedním dechem dodává: „Tyto krásné výsledky nepřišly samy, ale stojí za nimi spousta práce celého kolektivu jak ve stáji, tak i na poli při přípravě krmiv.“

Podle slov pana Tomáše Fialy, vedoucího robotické stáje, je cílem školního

týmu dosáhnout na 9 000 l na dojnici a uzavřenou laktaci. Jak ho prý paní ředitelka zná, tak to nejsou jen planá slova. A rozhodně to nejsou jediné cíle. Chtějí se zde totiž zaměřit na produkci čistého A2 mléka.

CO TO JE A2 MLÉKO, ČÍM SE LIŠÍ OD BĚŽNÉHO MLÉKA?

Mléko A2 a produkty z něj vyrobené jsou v poslední době stále více žádané. V

zahraničí jej už běžně najdete ve speciálně označených regálech, u nás si svou cestu teprve razí. A o čem je vlastně řeč? Běžně dělíme mléka podle toho, od kterého savce pochází, máme tedy mléko kravské, kozí, bůvolí atd. Dále je můžeme dělit například podle tučnosti. A dalším kritériem je právě typ β -kaseinů, neboli mléčných bílkovin. A právě podle typu těchto bílkovin můžeme mléko rozdělit na typ A1 a A2.

Všechna běžně dostupná mléka a výrobky z něj obsahují zpravidla směs A1 i A2 β -kaseinů a mohou se dále označovat jako mléko A1. Pokud ale mléko nebo výrobky z něj obsahují výhradně A2 β -kasein, označují se jako A2 mléko. Produkce tohoto mléka jsou však schopna pouze ta zvířata, která od obou rodičů zdědila A2 variantu genu pro β -kasein a mají tedy genotyp A2/A2. Zjednodušeně řečeno – mléko typu A2 neobsahuje A1 β -kasein (popřípadě jen stopové množství).

Kozí mléko je podle výzkumů vždy přirozeně A2, u kravského záleží na genech zděděných po rodičích. Podle dostupných vědeckých studií je A2 β -kasein

vlastně původní variantou, která měla v minulosti v mateřském mléce savců sto procentní zastoupení. Během vývoje však došlo k jeho mutaci a vyvinula se varianta A1, která se následně rozšířila do celých populací. Mléko vybraných dojnic, které mají prokazatelně typ A2, se pak při výrobě nesmí potkat s jiným typem mléka a je zapotřebí dodržet i další pravidla a postup v celém výrobním procesu.

JAKÉ BENEFITY NABÍZÍ A2 MLÉKO?

Oproti klasickému mléku nabízí A2 mléko spoustu výhod. Tou nejzásadnější je asi mnohem lepší trávení, měkčí stolice a případné menší bolesti žaludku.

Podle vědeckých studií prý A2 β -kasein navíc nezpůsobuje zánětlivá onemocnění, jako je například kolitida nebo syndrom podrážděného střeva. A neměl by způsobovat ani některé typy intolerance k mléku.

„Naše zvířata právě prochází genomickým testováním a dalším cílem a zároveň velkou výzvou je postupně vybudovat chov certifikovaný na produkci A2 mléka. Dnes již z genomických testů víme, že 95 % našich zvířat splňuje kritéria A2,“ potvrzuje paní Fousová a dodává: „Když už se bavíme o mléku, ráda bych zmínila i mléčné výrobky z naší malé mlékárny, která je součástí robotické stáje. Cestu ke spokojeným spotřebitelům si našel náš výborný tvaroh, jogurt, čerstvý sýr, sýr na gril nebo kefir a nově jsme do nabídky přidali také pasterizované vysokotučné farmářské mléko.“

Na Školním hospodářství mají kromě výše zmíněného a vychvalovaného skotu i drobnější zvířata. Najdete tu ovce, kozy, prasata, drůbež nebo králíky. Ovce plemene Zwartbles jsou také v kontrole užitkovosti, mají zde i chovná zvířata. Kromě produkce kravského mléka tady produkují i to kozí, které prodávají ze dvora a rovněž z něj vyrábí lahodný sýr.

Na konci dubna je v plánu již tradiční výlet do Brna. „S několika našimi zvířaty pojedeme do Brna na Národní výstavu hospodářských zvířat. Naši žáci oboru Zemědělec farmář se budou na výstavě o zvířata starat a pak je budou samozřejmě i vodit při přehlídce jerseykého skotu. Na to už nějakou dobu pilně trénují,“ prozrazuje nám paní ředitelka nejbližší plány.

Francouzská spisovatelka George Sandová: Klid spojený s...

POMŮCKA: ORT, PMA, VALÉR	ODDĚLENÍ TECHNICKÉ KONTROLY ZKR.	JATEČNÍ KUŘATA	1. DÍL TAJENKY		OMAMNÉ LÁTKY	ZNAČKA LIMONÁD	OBRNĚNÝ TRANSPOR- TÉR ZKR.	NAPĚ- CHOVAT		OPĚT	PUNTIČKÁŘ	CHEM. ZN. RADIA	MODEL FIATU	NÁRODNÍ PĚVCI	CHEMICKÝ PRVEK ZN. AT
KOLOS				OBOHACENÝ KYSLIK RVAČKY					OBEČNĚ						
TĚŽKOST									TROPICKÝ PLOD KONĚ KNÍŽNĚ						
LÉK PROTI KAŠLI							NEURČITÝ PŘEDMĚT FRANCOUZ. SPISOVATEL					MÍSTO NĚMECKY PLANETA SLUN. SOUS.			
	PLACHET- NICE ŘÍMSKÝCH 2600					Z PŘEDNÍ ČÁSTI VYTOUŽENÝ CÍL							ANO RUSKY 2. DÍL TAJENKY		
PAMLSKY					SOCHY VELI- KON. OSTR. ZPĚVÁK JIRÍ ???				ZNAČKA ŽYVKAČEK PROTI- KLAD						
PRUDKÝ HOD				BYVALÝ OBYVATEL EVROPY HRANICE				OPÁLENÍ POTRAVA PRO DOBYTEK						ESTETICKÁ HODNOTA V UMĚNÍ	PATŘÍČÍ PANÍČCE PSA FÍKA ZEN. ROD
OSPALOST								NEMYTÁ OPEŘENEK							
STRUNNÝ HUDEBNÍ NÁSTROJ							MALINKÉ NEČISTOTY STOJÍCÍ NA 8. MÍSTĚ					CITOSLOVCE ZAHNÁNÍ CHEMICKÝ PRVEK (V)			
	JMÉNO JAN NĚMECKY	OZNAČENÍ ZKR. OBTÍŽNÝ HMYZ				NAPUCHLÉ MÍSTO DVEŘNÍ ZAVĚS					TAŽNÁ ZVÍRATA KOSIT TRAVNÍK				
DOMOV ANGLICKÝ					ZAZNAMENÁ- VAT PÍSMEM KONTO					LESKLÁ TKANINA OBYVATEL POBALTI					
ZKRATKA UMĚLECKÉ VYSOKÉ SKOLY				ÚSTŘEDNÍ AUTOMOTO- KLUB ZKR. PATŘÍČÍ ELE					ZAHÁLKA ZASTAR. ČÁST PRAHY 6						
DIALEK- TICKÝ								SLUHA AMERICKÝ HEREC SEAN ???						DRŽITEL OCENĚNÍ	ASOCIACE TENISOVÝCH PROFESIO- NÁLŮ ZKR.
SPOLEČNĚ PROŽÍVAT							PEVNOSTNÍ MĚST. TVRZ PŘÍZEMÍ V DIVADLE								
	BRITSKÝ ZPĚVÁK ??? JOHN	MODELÁŘ- SKÁ SADA ANGLIČTÍ ŠLECHTICI				POBYVÁNÍ HALUCINO- GENNÍ AMFETAMIN						ODĚV PSYCHICKÝ TLAK			
NADŠENÍ					ŠLECHTICKÝ SLUŽEBNÍK JIZVA						MÍSTO NA STOUPNUTÍ SPORTOVNÍ KLUB ZKR.				
POVRCHO- VÝ DŮL				ŠVIH HOVOR. DŘEVĚNÉ STROPY						SETŘENÝ VZOREK NÁSTRAHY PYTLÁKU					KTERÁ OSOBA SLOVENSKY
INICIÁLY FOTBALISTY ROSICKÉHO			TRATĚ SLOVEN. INIC. HEREČ. KLUKOVÉ						POLICEJNÍ OBYV. INIC. ZPĚV. BITTOVÉ						
NATEKLÁ						JMÉNO NOVINÁŘE TABERYHO					ROZPOČET ZASTAR.				
NA ŽÁDNÉ MÍSTO						AUTOR VÁNOČNÍ MŠE					ŘEŠETO				

TAJENKA: radost, tomu říkáš blaho, to je štěstí.

Povoláním kominík

Pokud hledáte zajímavý učňovský obor s vysokým uplatněním na trhu práce, pak byste neměli přehlédnout povolání kominíka. Studovat můžete na Soukromé střední odborné škole a Gymnáziu BEAN ve Staňkově jak v denním tříletém, tak jednoletém zkráceném režimu.

Práce kominíka je v dnešní době velmi žádaná a také dobře honorovaná. „Absolvent je schopen samostatně vykonávat činnosti spojené s čištěním a kontrolou komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv, montovat komíny a komínové vložky či měřit spaliny,“ vyjmenovává výhody oboru zástupkyně ředitelky Bastlová. Uplatnění lze tedy najít v kominických firmách, případně ve firmách kamnářských, topenářských a instalatérských.

Škola v předchozím roce také investovala nemalou částku do nové specializované učebny tak, aby vyhovovala veškerým moderním potřebám výuky pro tento učňovský obor. Pro ty, kteří chtějí po absolvování studia pokračovat, se podařilo obor rozšířit o zkoušku profesní kvalifikace Kominík – Revizní technik spalinových cest. „Zájem o tuto zkoušku je obrovský, autorizaci pro konání této

zkoušky má totiž jen velmi málo škol“, upozorňuje zájemce o včasné přihlášení Bastlová. Ke zkoušce pro tuto profesní kvalifikaci škola pořádá přípravné kurzy. Uchazeč musí doložit výuční list oboru vzdělání Kominík a musí mít praxi nejméně 5 let v oboru, z toho nejméně předchozí 3 roky před podáním žádosti o zkoušku.

Učňovský obor kominík lze studovat jak v denním, tak dálkovém režimu. Pro jednoleté zkrácené studium je nutný nejméně výuční list z dřívějšího studia, pro tříleté denní studium je nutné ukončení základní vzdělání. Kurz pro složení zkoušky revizního technika spalinových cest lze pak navštěvovat pouze dálkově. Díky poloze školy na železničním uzlu mezi Domažlicemi a Plzní navíc lze pohodlně dojíždět za studiem také z Klatov, Chebu, Karlových Varů nebo také z Prahy.

V případě jakýchkoliv dotazů se můžete obracet na paní Ing. Bastlovou na telefonním čísle 773 971 313. Ve škole vás také po předchozí domluvě rádi přivítají osobně.

SSOŠ a Gymnázium BEAN, Staňkov

**Soukromá Střední odborná škola
a Gymnázium BEAN s. r. o.**

Trnkova 125, 345 61 Staňkov

tel: +420 773 971 313

e-mail: bastlova@bean.cz

www.beanstankov.cz

Aby kráva dojila, musí mít kvalitní krmení a cítit se dobře

Zemědělské družstvo Novosedly zlepšuje welfare svých krav a díky tomu dodává do českých mlékáren více mléka. Loni to bylo už více než 24 litrů od krávy denně.

Zemědělské družstvo Novosedly obhospodařuje bezmála 2,6 tisíce hektarů půdy v krajině mezi Žluticemi a Manětínem, z čehož je více než 2,1 ha orné půdy a zbytek tvoří louky. Družstvo zaměstnává 80 lidí, kteří se věnují rostlinné i živočišné výrobě.

„Dokončili jsme přístavbu a rekonstrukci stáje pro sucho stojné dojnice. Díky tomu budeme moci navýšit počet krav plemene Český strakatý skot z 550 na 600 kusů,“ říká hrdě předseda představenstva Ing. Pavel Baxa. V roce 2023 odtud denně odešlo do mlékáren v průměru 23,2 litru mléka na ustájenou

krávu. Loni to bylo již 24,5 litru.

„Zvyšování produkce mléka přímo souvisí se zlepšováním životních podmínek ustájených krav,“ vysvětluje Ing. Pavel Baxa a dodává, že družstvo chová také okolo 340 býků ve výkrmu a dalších asi osm set kusů tvoří mladé jalovice a telata. Další novinkou v Zemědělském družstvu Novosedly je nová porodna v Pšově. Právě díky ní vzroste počet kusů zdejšího dobytka na šest stovek.

I SKOT SE MUSÍ CÍTIT DOBŘE

Veškeré prostory areálů družstva jsou čisté a uklizené a uvnitř kravínů návštěvníka překvapí, že tu chybí pach, který dopředu očekával. Takzvaný welfare, tedy pohoda chovaných zvířat, tu totiž není prázdným pojmem, ale přirozenou součástí fungování společnosti.

Býci jsou ve stáji, která vznikla rekonstrukcí zchátralého objektu. Kromě toho tu v minulých letech investovali 27 milionů do vybudování tří sil s kapacitou 3 600 tun obilí, generální opravy posklizňové linky a do změny vytápění sušičky z lehkých topných olejů na plyn.

Potřebám živočišné výroby je podřízena i výroba rostlinná. Novosedelští zemědělci pěstují především ozimou pšenici, kukuřici na siláž, ale i ječmen, ozimou řepku nebo vojtěšku na siláž.

Zemědělské družstvo
Novosedly
Pšov 4, 364 52 Žlutice

Na prodej jde při tom jen menší část úrody.

MÍSTO OCENĚNÍ PENALIZACE

„Práce v zemědělství je náročná a nezapustitelná, a přesto jsou čeští produktivní zemědělci nesmyslně penalizováni,“ říká Ing. Pavel Baxa hořce. Naráží tím na nedávné protesty, které si kladly za cíl poukázat na nerovné podmínky kladené na produkci v Evropě a na zboží dovážené ze třetích zemí.

Vedle toho se zemědělství víc než kterýkoli jiný obor potýká s nedostatkem lidí a s vysokými nároky na jejich kvalifikaci.

„Dnes se v zemědělství pracuje s moderní technikou a špičkovými technologiemi a to klade vysoké nároky na vzdělání. Bohužel nedokážeme kvalifikované lidi náležitě zaplatit, i když zvyšujeme platy každý rok o sedm procent,“ uzavírá Ing. Baxa s neskrývaným smutkem. Zaměstnance družstva proto tvoří hlavně lidé z okolí, kde se práce v zemědělství dědí z otce na syna. Nejvíce dnes chybí zoo-technici a ošetřovatelé skotu a krmiváři.

Italský filozof Giordano Bruno:
Život je boj o právo na lásku, jejímž...

POMŮCKA: ACE, OKRA, SÁRI, TITUS	POZDRAV	LETADLA ZASTAR.	1. DÍL TAJENKY	ULTRA- FIALOVÝ ANGL. ZKR.	DRŽITEL INVESTIČ- NÍCH KUPO- NŮ ZKR.	PŘESTO	KARETNÍ TRUMF		INICIÁLY HERCE VÍZNĚRA	OPTICKÝ PŘÍSTROJ KE SKRYTÉMU POZOROVÁNÍ	JMÉNO ZPĚVÁČKY CSÁKOVÉ	OBČANÉ	OTCOVÉ ZASTAR.	STAŘEŠINA	PACKA
ZAHNAT								OPOJENÍ ALKOHO- LEM							
SÍŤ VELKO- PRODEJEN								NÁČELNÍK TROPICKÝ ZÁCHVAT							
ODDĚLENÍ NEMOCNICE ZKR.				PODNIK V TRUTNOVĚ INDIÁN				PŘÍBUZNÍ CITOSLOVCE BRUČENÍ							
SLOVNÍ POMOC					ČÁST DÁMSKÉHO PRÁDLA ZBABĚLEC								INIC. HERCE PRACHAŘE 2. DÍL TAJENKY		
	ALKOHOL. RÝŽOVÝ NÁPOJ	EL. POŽÁR. SIGNALIZACE SLOV. MUŽ. JMÉNO				PROMENÁ- DY ZASTAR. LEHKÝ BETON						RIVAL TEP			
VELKÉ SKŘÍNĚ							CITOSLOVCE NAHLÉDNUTÍ A SICE				PSACÍ POTŘEBY POVEL PRO PSA				
RAJSKÁ JABLKA								ZPŮSOB ANGLICKÁ DĚLKOVÁ MÍRA						PÍSEMNÁ ZKOUŠKA	NEMOC KUŽE
ESO ANGLICKY				OBUV RODOVÉ ZNAKY				MALÍŘSKÁ DESKA TĚLOCVIČNÝ PRVEK							
MLÁDĚ KOSA					BYV. TENIS. YANNICK ??? SMRTELNÁ NEMOC				ASIJEK ZLO ANGLICKY						
	ROZEPŘE	PRAHA NĚMECKY PROJEVENÍ NEZÁJMU				DRUH ROSTLINY SLOVNÍ PODPORA						ORGANIZACE SPOJ. NÁR. ČESKÝ TANEC			
POVRCHNÍ OBDIVOVA- TELE						PŘEKVAPENÍ ZKRATKA UMĚLECKÉ VYS. ŠKOLY					PRÁZDNÉ UVNITŘ TOVÁRNA OBR. STROJŮ				
POTŘÍSNIŤ HOVOR.							MOZARTOVA OPERA INDICKÝ ŽENSKÝ ŠAT							KOMUNI- KAČNÍ PŘÍSTROJ	ASIJSKÉ JEZERO
OTÁZKA PŘI SÁZCE				NESOURODA HMOTA STŘEŠNÍ TAŠKA				PRACOVNÍ NÁSTROJ MAĎARSKÝ LID. TANEC							
SKUPINY VČEL					JEDOVATÁ HOUBA DRUH PEPŘE				JMÉNO ZPĚVÁKA ISSY PLES						
	IBIŠEK JEDLÝ	VYSOKÉ KARTY KRÁTKÝ OSVIT				AFROASIAT ČÁSTICE HMOTY					VYHŘEZNUŤ BR. ORGÁNŮ HYDROXID SODNÝ				
RENOVACE						STÁT ZÁ- PADNÍ ASIE POUZE SLOVENSKY						JM. HERCE GIBSONA HMOTNOST S OBALEM			
ZOBATI							OTVOR VE DŘEVĚ IN. HEREČKY RYBOVÉ						INIC. HUD. SLOVÁČKA RODINNÝ DŮM ZKR.		
HAZARD					ZAKULA- CENÁ					PODDANÝ					
SPISY					VOJENSKÁ POCHO- DOVÁ SKLADBA					PŘÍVĚTIVÉ					

TAJENKA: plodem je spokojenost se sebou samým.

Farma z Čížkova

získala zlatou medaili

7. ROČNÍK KONFERENCE PESTRÁ KRAJINA V AULE ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ UNIVERZITY V PRAZE 6. 2. 2025.

Pěče o přírodu a zemědělství nemusí být v protikladu. Ukázkou toho je program Pestrá krajina. Letos již posedmě ocenila Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR) hospodářství, která pestrout krajinu prosazují v praxi. Šest vítězů si cenu převzalo 6. února v aule České zemědělské univerzity v Praze.

V době, kdy venkov mladí lidé často opouštějí, je obdivuhodné, že se objeví čerstvá krev tekoucí proti proudu. To je případ Jana a Vladislavy Velíkových (ASZ Plzeňsko), kteří získali zlatou medaili. Hospodaří na 60 hektarech luk v obci Čížkov mezi městy Spálené Poříčí a Nepomuk. Chovají především ovce v základním stádu se 150 bahnice, 50 koz, několik kusů mléčného skotu, tři prasata, koně a drobné domácí zvířectvo. Jan Velík k tomu ještě včelař a Vladislava Velíková provozuje sýrárnu, kde zpracovává mléko od 20 ovčí,

kříženek plemene lacaune, a čtyř krav plemene brown swiss.

Díky šetrnému hospodaření v krajině – vysazování alejí, ale i solitérů ovocných a lesních dřevin a zakládání tůň na podmáčených loukách – jsou pozemky farmy domovem velkého množství drobné zvěře, ptáků, hmyzu a obojživelníků. Hospodaření Velíkových není zaměřeno pouze na ekonomický efekt, ale jeho hlavním cílem je šetrná forma zemědělství beroucí ohled na krajinu a životní prostředí obecně. Proto jim hodnotitelská komise udělila zlatou medaili.

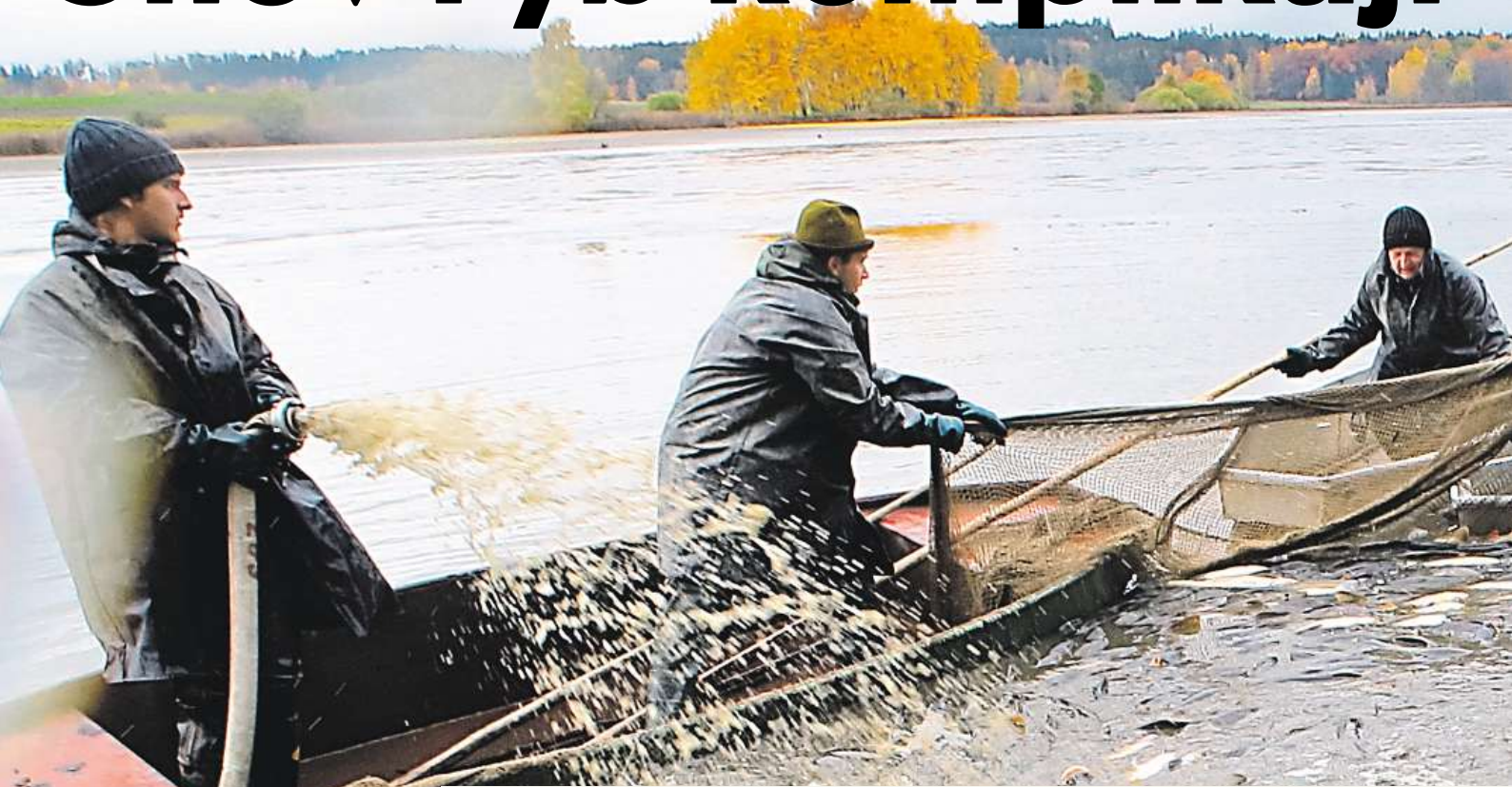
Přihlášené farmy posuzují odborníci, kteří hodnotí přínosy hospodářsky-krajinových konceptů pro zdraví půdy, místní biodiverzitu nebo například pro uchovávání vody v krajině. Oceněné farmy představují výjimečné postupy a svým vztahem ke krajině prospívají přírodě i

celé společnosti. Ukazují, že zemědělská produkce a ekonomická prosperita farem může jít ruku v ruce s péčí o životní prostředí.

„Vzhledem k postupující klimatické změně a z mnoha stran zaznívajícím jejímu zpochybňování je adaptace krajiny na rychlé změny v prostředí našich životů nesmírně důležitá a ti, kdo ji dobrovolně a bez jakéhokoli nátlaku provádějí díky svým zkušenostem z hospodaření, si zaslouží pozornost a podporu společnosti,“ řekl předseda hodnotitelské komise tohoto programu Daniel Pitek. „Potřebovali bychom v naší republice mnohem více takových hospodářů a farem, aby většina půdy v naší zemi byla obhospodařována s kvalitním výsledkem, trvale udržitelnou tradicí a ohledem na životní prostředí jako výrobní nástroj,“ dodal.

JITKA KUBÍKOVÁ SRÁMKOVÁ

Chov ryb komplikují

TEXT: JITKA DOLANSKÁ

FOTO: MARTIN STOLAR, MAFRA

Kormoráni, volavky, vydry, morčáci, ale také bobři, kteří svými stavbami proměňují krajinu, kácí stromy a narušují hráze rybníků. To jsou predátoři, kteří nejčastěji komplikují chov ryb v regionu. Jejich stavy rostou, což přidělavá chovatelům ryb vrásky na čele. Rybářství Mariánské Lázně se proto rozhodlo stáhnout z některých rybníků. Rybáři je nedokázali uhlídat a hospodaření na nich se společností přestalo ekonomicky vyplácet.

„Část rybníků vzdálenějších od našich center jsme pronajali Českému rybářskému svazu, což jsou vlastně sportovní rybáři. Místní organizace to k rybníkům mají blíž a dokážou ryby líp ochránit,“ uvedl jednatel společnosti Rybářství Mariánské Lázně Tomáš Brabec.

Vysvětlil, že velkým problémem chovných rybníků jsou predátoři, kteří dokážou spolupracovat. Nejprve ryby naženou k mělkým okrajům, odkud natlačené a vystresované ryby nemají šanci uniknout, a pak začne lov. To způsobuje obrovské škody. „Jednak primární, což jsou ryby, které zvířata sežerou. A pak jsou tu škody druhotné a ty jsou podstatně větší. Ryby jsou poraněné, vystresované a navíc kormoráni tím, jak se toulají po Evropě, přenášejí řadu onemocnění. To vše se promítá do zdravotního stavu ryb a následně do celkových přírůstků,“ odhadl Brabec s tím, že společnost, která aktuálně hospodář na přibližně 1150 hektarech vodních ploch, ročně vyprodukuje přibližně 400 tun ryb. Ovšem aby produkci udržela, musí mít stále víc násady. Často také vysazuje starší ryby, které mají větší šanci, že útoky přežijí. „Vánoční kapr přitom roste čtyři až pět let. Všechno tohle je ekonomicky nevýhodné a hodně nás to omezuje,“ poznamenal.

Snad největším problémem je pro rybník kormorán. Skuteč-

nost, že stát povolil odstřel, podle rybářů nic není v nějaké honitbě a protože rybáři nemají výlučnou práva, musí se s mysliveckými spolky domluvit. „Zabývá se ptáky, musíme se s nimi domluvit,“ říká Brabec. Myslivci to nechtějí řešit a ani nám nepomohou. Zbývá jen ptáky plašit. Přitom s přemnožením ptáků v celé Evropě. To je obrovský problém nejen v našich vodních toků, protože oni jsou schopní zlikvidovat,“ podotkl Brabec.

Vzhledem k tomu, že Rybářství Mariánské Lázně je velké rozložo, potýká se i s pytláctvím. „Máme i s Ukrajinou, kteří byli zvyklí ze své země chodit na vodu, ale už se nám daří jim vysvětlovat, že u nás lov musí mít povolení. Pytláci ale i řada Čechů bývají ti starší, mladí o tuhle adrenalinovou zájem nemají. Obrovské škody na rybnících způsobují i ty skupiny, které odloví většinu ryb a s lupem odejdou. Naštěstí vloni jsme se s tím tady u nás nesetkali.“

Základ produkce společnosti tvoří kapr, koi, nasekavá ryba, okoun, štika, lín, bílá ryba, okoun a tak podobně. „Máme rozšiřovat a množství vedlejších ryb navýšit, aby byly tyto druhy zájem. Nemůžeme je ale chovat všechny. Vzhledem k jejich potřebám a potravním nárokům bychom nebudeme schopní. Zhruba polovinu produkce zabírá kapr, druhá je určena pro český trh,“ říká Brabec. „Jako velký problém do budoucna vidím snížení srážek v regionu. Obává se, že vodní plochy budou mít nedostatek vody a již nyní avizuje, že rybníky budoucnou obhospodařovat trochu jiným způsobem.“ „Tohle se promítne do ekonomiky celé společnosti,“ říká Brabec. „Rybníky jsou pro údržbu rybníků máme, plyne z toho, že v tom vidím velkou hrozbu a na to se budeme muset připravit,“ dodal.

predátoři

heřeší. Každý rybník
kon práva myslivos-
tátím to moc nefun-
ovolí odstřel. Takže
kormoránem boju-
n rybníků, ale i dal-
populaci ryb úplně

Lázně hospodaří na
li jsme problémy s
it lovit na jakoukoli
nás je to jinak a že k
echů. Paradoxně to
záležitost už příliš
páchají organizova-
em dál obchodují.
ali," řekl Brabec.

terý je hlavní chov-
ož je amur, tolstolo-
Spektrum se snaží-
yšovat, protože je o
jako hlavní druhy.
okům to nejde, toho
lukce vyvážíme do
předestřel Brabec,
něny počasí a rozlo-
olochy budou trpět
níky bude nutné v
ůsobem než dosud.
nosti, protože hlav-
ne právě z prodeje
deme muset připra-

OSMISMĚRKA

K	O	L	D	I	N	A	R	E	B	R	E	G
Í	N	E	Č	O	H	A	L	P	J	M	E	A
N	I	C	V	E	P	V	Z	O	R	E	C	V
CH	N	I	R	Y	C	I	B	R	Z	T	N	O
A	A	N	A	R	CH	I	S	T	A	O	A	D
M	I	L	O	S	T	R	V	N	P	T	S	O
E	P	O	P	E	I	R	T	A	I	D	E	P
L	A	H	S	O	O	I	P	L	S	C	N	Á
E	N	E	A	T	R	U	A	I	O	A	E	D
O	D	Ř	S	A	CH	T	P	F	V	S	R	E
N	A	E	D	A	R	Á	Ě	D	A	O	T	K
CH	V	A	L	O	Z	P	Ě	V	Č	A	T	O
K	R	K	M	I	N	I	S	U	K	N	Ě	R

ANARCHISTA - ANTIRADAR - BERANIDLO - DEKOR - DESETIBOJ - DOPISNICE - FILANTROP - GERBERA - HERNIE - CHAMELEON - CHVALOZPĚV - KRASAVICE - KVESTOR - MILOST - MINISUKNĚ - MORTALITA - PANDA - PAPUCHALK - PEDIATRIE - PIANINO - PIVOT - PLAHOČENÍ - RENESANCE - ŘEHOLNICE - TOTEM - VĚTROPLACH - VODOPÁDEK - VYCHRTLOST - VZOREC - ZÁPIS - ZAPISOVAČ

Po vyškrtání všech slov vám zbude 6 písmen. Jejich čtením po řádcích získáte tajenku – název zámořského státu.

OBRÁZKOVÁ DOPLŇOVAČKA

		
4.	4.	4.
		
3.	3.	5.
		
7.	4.	6.

Do modrých políček doplňte vždy jedno písmeno zobrazeného slova. Číslce ukazují, kolikáté písmeno ve slově máte použít. Tajenku si přečtete shora dolů po řádcích. Vyluštěte si v ní oblíbený dezert.

DOPLŇOVAČKA

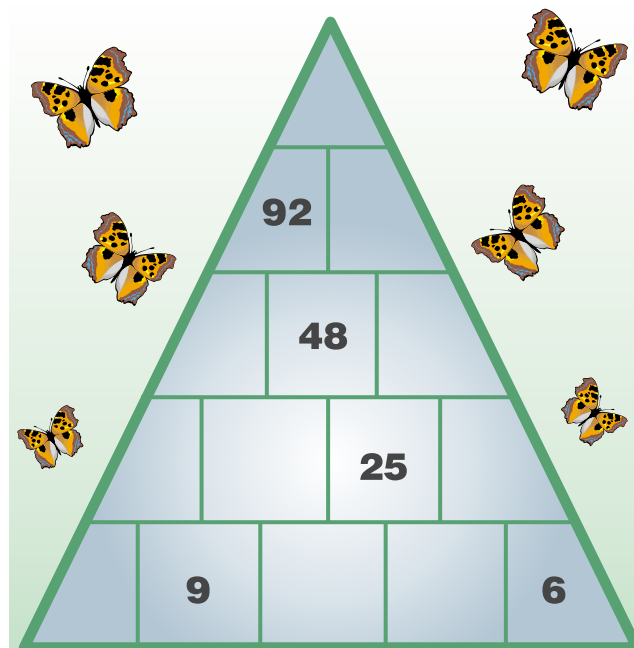
Na jaře v sadu začnu kvést,
v létě už na mě můžeš lézt. Co jsem?

1	2	3	4	5	6
L	B	S	H	K	O
A	A	A	A	A	A

1. marioneta	3. třetí den týdne	5. hudební skupina
2. bouře	4. plod hrušně	6. dlouhý ocas

ČÍSELNÁ PYRAMIDA

Jste tělem i duší matematici? Pak si jistě poradíte s tímto rébusem. Čísla musíte doplnit tak, aby platilo, že každý blok v pyramidě je součtem dvou bloků pod ním.

mafraprint.

PROVOZNÍ DENÍK

**CENA
OD 67 Kč
S DPH**

- **ELEKTRICKÉHO ZAŘÍZENÍ** | 76 str.
- **KOTELNY** | 52 str.
- **PLYNOVÉHO ZAŘÍZENÍ** | 44 str.
- **STROJE A STROJNÍ LINKY** | 40 str.
- **TLAKOVÉ NÁDOBY** | 80 str.
- **ZDVIHACÍHO ZAŘÍZENÍ** | 40 str.

- nepropisující tiskopis
- formát A4
- číslované stránky
- návod k vyplnění
- legislativní komentář

OBJEDNÁVEJTE NA

www.mafraprint.cz

Dle novely zákona 250/2021 Sb. o vyhrazených
technických zařízeních.

